

Scabies (Fnat)-Patientinformation

Hvad er fnat?

Fnat eller Scabies er en smitsom hudsygdom, forårsaget af miden *Sarcoptes scabiei*.

Hvad er smittevejen?

Tæt kontakt med en smittet person, f.eks. familiemedlem, bofællesskab, kollegiet, ægtefæller, seksualpartner, søskende, forældre, plejehjemsbeboer.

Indirekt smittevej forekommer og her især pga. fælles sengetøj samt tøj.

Man kan ikke blive resistent over for miden. Tidligere fnat beskytter ikke mod fornyet smitte.

Hvad er symptomerne?

Efter smitte går der op til 6 uger inden symptomerne optræder. Typisk er intenst kløe, især om natten under dynen.

Der findes typiske hudforandringer (pletter, rødme, skæl, små knopper) mellem fingrene, omkring håndledet, lyske, albuer, genitalområde, omkring brystvorterne.

Hos småbørn kan disse forandringer ligeledes findes på håndflader og fodsåler.

Immunsupprimerede kan have svære forløbsformer (norsk fnat=scabies crustosa).

Hvilke undersøgelser findes?

Den intense kløe, især om natten, de typiske hudforandringer og mikroskopi af fnatmiden eller æggene er diagnostiske.

Ved mistanke om smitte i forbindelse med seksuel samvær, skal der ligeledes testes for andre kønssygdomme.

Skal der laves smitteopsporing?

Ja, alle personer du har haft tæt kontakt med indenfor de seneste 6 uger skal kontaktes og undersøges.

Hvordan behandles fnat?

Sædvanligvis udskrives der en bestemt creme. Efter klipning af finger- samt tånegle og brusebad skal cremen påføres hele kroppen, undtagen hoved, (det gælder dog ikke børn op til 4 års alderen). Efter påføringen skal der ikke foretages håndvask.

Cremer skal virke i mindst 8 timer, f.eks. natten over. Efterfølgende skal den vaskes af med vand og sæbe.

Nyvasket tøj skal herefter anvendes. Det kan være nødvendigt at gentage behandlingen efter en uges tid.

Det er yderst afgørende at hele husstanden behandles samtidig for at forebygge fornyet smitte.

I nogle tilfælde kan det blive nødvendigt at udskrive en tabletkur. Tabletterne skal indtages fastende samt 2 timer inden næste måltid.

For gravide, ammende samt småbørn findes der særlige regler. Venligst spørg din læge herom.

Der skal være lægelig opfølgning for at kontrollere behandlingssuccessen.

Der kan dog stadig være kløe samt eksem tilstede, selvom behandlingen blev nøje gennemført. I disse tilfælde kan plejende cremer eller milde cortisoncremer anvendes.

Hygiejniske forholdsregler

Tøj, sengetøj samt yderlige genstande, som man har været i tæt kontakt med (blodtryksmanchetter, bamses, tøjler...) skal vaskes ved mindst 60°C for mindst 10 minutter.

Hvis dette ikke er muligt, skal tøjet komme i affaldsposer og forblive ved 21°C i 72 timer i posen, alternativt ved minus 25°C i 2 timer (fryser).

Sengetøj skal skiftes, tøj skal skiftes dagligt.

Sengemadrasser, sofaer, møbelpuder samt tæppegulve skal støvsuges (filteren skal herefter skiftes ud) eller alternativt i 48 timer ikke benyttes.